

Svar på fråga 2023/24:627 av Martina Johansson (C)
Hälsoundersökning för placerade i samhällsvård

Martina Johansson har frågat sjukvårdsministern vad hon, inom sitt ansvarsområde, och regeringen avser att göra för att regionerna ska uppmärksamma skyldigheten att erbjuda hälsoundersökning och tandundersökning i samband med att ett barn eller en ung person placeras i samhällsvård.

Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på frågan.

Socialstyrelsens kartläggning visar att lagstiftarens intentioner om att hälsoundersökningar ska erbjudas barn och unga som placeras inte uppnås. Det är bekymrande, särskilt eftersom barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet har större behov av hälso- och sjukvård än andra jämnåriga.

I socialtjänstlagen (2001:453) och hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) finns bestämmelser om en generell skyldighet att samverka kring barn och unga på individnivå när behov finns av

insatser från både kommun och region. Det finns dessutom nya bestämmelser sedan 2017, i både socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, om att kommuner och regioner ska ingå överenskommelser om samarbetet kring barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

I lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet anges att regionen på initiativ av socialnämnden ska erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till en placering av barn och unga. Enligt socialtjänstlagen ska socialnämnden underrätta regionen om placeringen, om det inte är uppenbart onödigt. Vidare ska överenskommelse ingås mellan region och kommuner om samarbetet gällande hälsoundersökningarna.

Trots att majoriteten av kommunerna uppger att dessa rutiner och överenskommelser för samverkan finns, kvarstår utmaningar och implementeringsproblem för att barn och unga ska få sina vårdbehov tillgodosedda. Förutsättningarna för samverkan mellan regioner och kommuner behöver därför stärkas.

Socialstyrelsen ser behov av att kommunerna systematiskt följer upp och utvärderar sitt arbete med hälsoundersökningarna samt vid behov reviderar överenskommelser med regionerna. I rapporten anger Socialstyrelsen att man har för avsikt att under 2024, i dialog med kommunerna, följa upp vilket behov av stöd

som finns i arbetet för att fler barn och unga ska få tillgång till hälsoundersökningar i större utsträckning.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska göra en översyn och föreslå en reformregering av den statliga barn- och ungdomsvårdens uppdrag och organisation (dir. 2024:13). Utredaren ska se över hur tillgången och rätten till hälso- och sjukvård, inklusive tandvård, kan säkerställas för denna grupp. Regeringen har även uppdragit en särskild utredare att utreda en ökad differentiering av vården vid hem för vård eller boende, HVB (dir. 2024:18). Syftet är att säkerställa en trygg och säker vårdmiljö vid HVB och därigenom stärka HVB som en del av vårdkedjan. I betänkandet För barn och unga i samhällsvård (SOU 2023:66), finns flera förslag som tar sikte på att förbättra tillgången till hälso- och sjukvård för placerade barn och unga. Betänkandet remissbehandlas t.o.m. den 22 mars 2024 och bereds därefter vidare inom Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Stockholm den 28 februari 2024

Camilla Waltersson Grönvall